

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

HÁZHOZ KÜLDVE:

Egész évre . . . 5 frt — kr.
Félévre 2 frt 50 kr.
Hivatalok, községek, köz-
ségi jegyzők és tanítók
részére egész évre 3 frt.

Az előfizetések
postautalvánnyal
eszközölendők.

Egyes számok 10 kr-jával
kaphatók a kiadóhiva-
talban.

GÖMÖR

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

HIRDETÉSEK.

Háromhasábos pent-sor
egyszer közléséért 7 fr
két-szerért 6 kr., több-
szoriért 5 kr. fizetendő
Bélvégdíj minden egyes
beiktatásért 30 kr.

A N ILTERBEN:

minden 3-hasábos gar-
mond sor díja 15 kr.
Hirdetőrodák, előfizetők
vagy gyakori hirdetők
erres díjkezdve mény-
ren résesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez (Kossuth-utca
8. sz.) küldendők. — Kéziratok vissza nem adatnak
Felelős szerkesztő: SZELESS ÖDÖN.

Megjelenik hetenkint egyszer,

— VASÁRNAP. —

A hirdetések, előfizetések, reklamációk,
a kiadóhivatalba (Kossuth-utca 7. sz.) intézendők
Laptulajdonos: DRASKÓCZY LÁSZLÓ.

Mi a teendő?

A jövőt senki sem tudja, azért remé-
lünk; — szívünk a vágyaknak kiapadhatatlan
forrása, annál inkább bugyug, mennél többet
merítünk belőle.

Ez újév reggelén mindnyájan tele re-
ménytel tekintünk a jövőbe, vágyaink meg-
sokszorozódnak — és vajjon azért, hogy a
vége családás legyen?

Nem — az nem lehet! Kitarító munkánk,
fáradásaink díját, — az eredményt, bizo-
nyára megfogja hozni az újév; nézzük tehát,
foglalkozunk komolyan e kérdéssel: mi a
teendő?

Összes államiságunk, életerős társadalmi
viszonyaink, igazi kulturánk mind mind ez
alapfeltételhez vannak kötve: vagyonosság.

Imponáló állam, büszke szabad nemzet
csak úgy létezhetik, ha erkölesi ereje a va-
gyonra, mint anyagra támaszkodik.

Az életerős társadalmi viszonyok any-
nyira feltételezik a vagyonosságot, hogy a
vagyontalanság, a szegénység, mint a bűnnek
igen erős impulzusa van szélteben elismerve.

Kulturánk előhaladása pénz, vagyonos-
ság nélkül még csak nem is képzelhető.

Mi tehát az első teendő?

Előmozdítani, közkinccsé tenni a va-
gyonosságot. Szövetkezetek útján eszközölni
azt, mit egyesek kivinni soha nem bírának,
— megalakítani minden községben a gazda-
köröket, felállítani megyeszerte a hitelszövet-
kezetet; biztosítani a földmives osztálynak a
folytonos munkát úgy a nyári, mint a téli
idő alatt, hogy a munka erő, mely munka
hiján tengve nézi sokszor otthon magának

és családjának nyomorát, foglalkoztatva le-
gyen saját boldogítására, a földmivelés, ipar,
kereskedelem s esetleg a közvagyonosodás
előmozdítására.

Ezeket kívánja meg a nemzettest leg-
nagyobb részének, a földmives osztálynak
boldogulása, de megkívánja a középbirtokos-
ság jólléte is; megkívánja az ipar, a keres-
kedelem is, mert életerős ipar, életerős ke-
reskedelem csak vagyonos családok között,
vagyonos nemzetnél létezhetik.

De e mellett az ipar, a kereskedelem
felvirágzása még mást is kíván tőlünk. Meg-
kívánja azt, hogy szükségleteinket ne a kül-
földről szerezzük be, hanem hazai iparosain-
kat, kereskedőinket vegyük igénybe, mert
téves vélemény az, hogy csak Bécs, csak
Páris, csak Prága stb. képesek jó iparczik-
keket szolgáltatni. Nagyon sokszor éppen az
ily gondolkodás következtében a honi czik-
keket mint külföldieket vesszük meg. Az élel-
mes iparos, kereskedő megtagadja saját mű-
vét, idegen czér alatt kínálja, mert külön-
ben honfiai között nem találva vevőkre.

Sőt szükségesnek látjuk azt is, hogy
kereskedőink, iparosaink között is a meny-
ben igényeinknek megfelelő lépések, első
sorban saját vidéki kereskedelmünket s ipar-
unkat pártoljuk. — Az a vidéki kereskedő
vagy iparos, ha látja, hogy minden egyes
cikkért nem szaladunk Pestre, hanem felke-
ressük az ő áruházait, gondoskodni fog
arról önhaszna végett is, hogy igényeinket
még áldozatok árán is kielégíthesse. —

Ez tehát az első teendő. — A
második, a harmadik stb. — mind ennek
szükségsszerű folyamánya —

A Kultura, a társadalmi béke, a testvéri
szeretet, a minden jónak elérésén való együtt
munkálkodás biztosítva van, ha a nyomor, a
szegénység nem nyűgözi le az emberek gon-
dolatait, ha az egyik, mert szegény, irigy
áadás szemmel nem tekint, a másikra, mert
gazdag, ki viszont gőgjében csak megvetni
tudja a nyomort.

Nem említettük első sorban a szellemi
haladást, a kulturális törekvéseket, mert habár
elsőbbnek tartjuk is ezeket az anyagi hala-
dásnál, de az anyagi tőkét, a vagyonosodást
kell, hogy oly tőkének ismerjük el, mely
minden kulturális mozgalomnak elengedhetlen
alapkelléke.

Beszéltek, tanácskoztak az akadémia mi-
kenti létesüléséről, de nem a tanácskozás,
nem a szellemi tőke, hanem gr. Széchenyi
István 60 ezer pengő forintja vetette meg
annak alapját.

Azért midőn a vagyonosodást, mint szük-
séges elemet állítottuk oda, nem csak a meg-
élhetés, hanem a kulturális haladás alapjául,
legkevésbé sem vonultunk vissza feltett kér-
désünkre adandó azon választól, hogy teendő
ez újévben a szellemi haladás, az erkölesi,
kulturai vagyonnak gazdagítása és közkinccsésé
tevése.

Ép azért mi örömmel üdvözlünk min-
den oly intézményt, minden oly mozgalmat,
mely ennek előbbrevitelét czélozza.

Azért hívtuk már a hatóság figyelmét a népis-
kolákra, a népnevelésre; azért ragadtuk ke-
zünkbe a zászlót, hogy otthonossá tegyünk
úgy városunkban, mint a megye más alkalm-
mas helyein is, a színészetet, mint olyan fak-

TARCSA

ÉVFORDULÓN.

Csendült a hang, az óra kondult,
A fátyla vég lobbot vetett,
Mint néma éjt a hulló csillag, —
A hűnyő év kiszüvedett. —
Mig jőne, mig ébredne hajnal
Bibor fényben új nap ha kél.
Ne lásson itt gyászt, a halottat
Jertek, jertek, temessük el. —

Készen a sir, megásva mélye,
Fehér fátyolt, gyász szemfedőt
Hoz a jó tél, lágy hó hívével
Betemeti a temetőt. —
Egy percre még megállván hantján
Lelkünk ha fáj, ha elborult:
Mig köny szölik szemünkbe, bús köny,
Tegyük a sirra koszorút. —

Virágit az emlékezetnek
Fonjuk be koszorúba ma. —
Emelje a magasba szárnyán
Lelkünket egy buzgó ima. —
Áldást kérő, nyugalmat esdő
A hült porokra hant alatt,
Halottaink porára, akik
A temetőbe alszanak. —

Emlékezzünk a multra vissza,
Mig elfut a futó idő. —
Sugárin az emlékezetnek
Tán biztatóbb lesz a jövő. —
Viszfényénél tán a reménynek
Bár zöld levelet hullatott,

Új lombja nő, fakadva dúsan
Öröm váltja a bánatot. —

Kis csecsemő, kis újszülöttünk,
Megújult év, köszöntelek.
Bölcsöd előtt halott szülőnek
Hideg, sötét sirja felett.
Jer! jer! karunk kitarva várunk,
S hiva lépünk, bölcsőd elé.
Milliárd szív áldása kísér,
Benned vágyát ha fellelé. —

Jer! jer! derengő fényes hajnal,
Mig fényed a borúlatozó
Elűzi, szétoszlatja, hozz, hozz,
Derits egünkre új napot! —
Ha bús sötét, ha gyászba tűnt le
A múlt; ha szívünk gyászola:
Oszladd el a gyászt, légy te nemtönk.
Egy szebb jövő szebb hajnala!

Borsody Béla.

Boldog új évet!

— A „Gömör“ eredeti tárcája. —
— A garçon életből. —

Szilveszter-este volt. Együtt voltunk egy
fővárosi grand-café kerek asztalánál, kiket szel-
lem- s szivegység és hasonló sors fűzött együvé.
És összejöttünk, hogy egy hosszú év keservei-
nek temetkezése felett üljük meg a halotti tort.
Még egy visszaemlékezés, még egy tekintet
a halottra, aztán el vele a feledés sirjába s dönt-
sük rá a hantokat: a pezsgős palaczkok mámo-

ritó kortyait, s mikor út a rémek órája, éjfél 12
óra, rákerül az utolsó hant; a lámpák fényei
hirtelen kialusznak, hogy a sötétség fátyola hull-
jon a multra s a szív elszorulva, a kebel elfojtva,
még egyszer átérzi a keservek ólom-súlyát.

És most hirtelen ismét átcsikázik a termen
a villamos fény; a Rákóczy-induló hangjai be-
leharsognak a légbe, a közönség egy lehetetre
rivallja az éjlet s a czimborák egymás nyakába
esve, mámorítottan kívánnak egymásnak: „bol-
dog újévet!“

Ez a garçonnak az első újévi gratuláció.
Ennek hatása alatt lép az újévbe, ebbe az
óriási ismeretlenbe, a melynek egyenlétét az élet,
ez a nagy matematikus e szóval fejt meg:
remény.

S e remény nem fest-e illúziókat s az illu-
ziók nem ragadják-e ki a lelket a lét bilincsei-
ből s az az átkozott pezsgő nem segít-e ebben
mesterin?

Igen, ott járok már egészen az ábrándok
fellegetáin s ki tudja, még meddig járnék, ha
nem hallanám a létbe visszahívó hangot; nem
is egy tündér mondja, az én leib konfertablisom:

— Nagyságos úr, otthon volnánk! — És
húz ki a kocsiból, mint egy esőkönnyös deliquent
a drabant.

S alig kerülök a nap, pardon — a hold-
világra, hallom a második „boldog újévet!“

De ezt a fránya „nagyságos úri“ boldog-
ságot már meg kell fizetni, mert a tekintetes úr
azért nagyságos, hogy fizessen.

De nem érek rá sokáig filozofálni, mert
két jószágos ember visz fel karonfogva a lépcsőn,

tort, mely a kulturális tényezők között igen hatalmas és előkelő helyet foglal el; azért tartjuk oly üdvösnek és szükségesnek a közművelődési egyesületek munkásságát, mely különösen tótajkú vidékeinken majdnem egyedül van hivatva arra, hogy a hazának igazi lelkes és képzett fiakat neveljen.

Szóval nincs a szellemi haladás, a kulturális intézményeknek egyetlen faja, melyet mi szükségesnek ne tartanánk, melynek munkásságát erőnkől kitelhetőleg segíteni, gyámolítani ne igyekeznénk.

Feltett kérdésünkre: mi a teendő? válaszul azért azt mondjuk, hogy az új leg-sürgősebb, legfontosabb teendői közé a vagyonosodás előmozdítása mellett a kulturális haladást, a kulturtörékvéseket sorozzuk.

De van még egy, mely mind kettőre, mindkét teendőre hivatva van feltenni a koronát, s ez a társadalmi béke, az a szent és sérgetlen harmonia, mely kell hogy egy szívvé, egy lélekke fűzze a hazának, a megyének, a városnak minden egyes polgárát, töltsse az munka idejét a törvényhozás asztalánál, a szellemi munka szolgálatában, vagy az iparos szerény műhelyében.

Ezért küzdöttünk mi kezdettől, s fogunk küzdeni mindaddig míg csak el nem jő erre is az „idők telje.“ A társadalmi béke, a kulturális törekvések, az anyagi haladás, a vagyonosodás minden egyes faktora azok, melyeket mi az új év teendői közé sorozunk, melyeknek megvalósításaért küzdeni fogunk.

És e küzdelmükben tárgyilagosan a tolerancia útján akarunk haladni, de ha mindennek dacára oly akadályokra találunk, melyek a mi önzetlen törekvéseinket megghiúsítani akarnák, legyenek az illetők m ggyőződve, hogy az általános érdekeket, a közjót mi soha sem engedjük bukni, hanem ha ez azt kíváná, hogy szóellenkező kicsinyes érdekek utjából eltűnjenek, mi teljes nyugodtsággal fogjuk összetörni azon kicsinyes klikk érdekeket melyek a közjó elérését veszélyeztetni merészlik.

A „GÖMÖR“

Boldog újévet kíván előfizetőinek és olvasóinak.

két ember, kik a tekintetes úrfit szolgálják becsülettel: az öreg házimester s hűséges felesége.

Ennek az öreg emberpárnak soha sem volt gyermeke, a házbéli garçon úrfiak voltak az ő fiaik. Ezek erényein híztak s tökéletlenségeiken keseregtek.

Ha máskor ilyen állapotban kerültem haza, ug amsak pirított a vén anyóka, de most néma kísért, hiszen új esztendő van, az ő tapasztalt esze felfogja, mit jelent ez.

Aztán bevisznek szépen szobámba, ráültetnek az ágyra, levetkőztetnek s mint egy gondos anya apró gyermekét, úgy göngyölnék a paplanok közé.

Ott áll a vén anyóka fejtől, a vén házimester lábtól s alázattal telt szeretettel rebegik: „boldog újévet!“

Aztán a vén anyóka hozzáteszi:

— Istenem, ha nekem ilyen kedves fiam volna, nem bánám, ha sokszor is kerülne így haza, csak azt mondhatnám neki: édes fiam!

S mintha egy rég begyöpösödött sírból hangzanék ez a két utolsó szó az egyszerű aszszony ajkain át, összerendeztem egész valómban, de Morpheus nem enged ma keseregni, egyszerre száz marokkal nyomja le szempitáimat, hogy az álmok boldog hazájába varázsoljon, hogy álmodjak szépet. És én álmotam szépet, az új-évre boldogot, a milyent csak lehet.

Álmotam, a míg a nap sugarai homlokom nem esőköltak.

S a mint felébredék, csing-giling.

Es berép: Julius, a nagysága, különben sbaasszony, vidámképű szobalánya.

Korcsolya estély.

Megtartatott az elmúlt karácsony másodnapján — nem a jégpálya sima tükrén, hanem a kaszinó összes helyiségeiben, hová Halifax ő felsége Rimaszombat első minisztere, dr. Löcherer Tamás népgyűlésre hívta együvé a jégspport minden működő és pártoló tagját. A népgyűlés legfőbb tárgya volt a bizalmi szavazat a kormány-elnöknek a hasznos főresekkel — és a felszólamló jókedvvel. S a bizalmi zavazat teljes volt, mert a korcsolya kincstár szépen gazdagodott s a jókedv páratlan volt. Azok, a korcsolya pályán a hidegtől pirosuló arcok, most a jókedv derűtől mosolyogtak s a táncz hevétől piroslottak. A muatság e mellett annyira családias volt, hogy bátran irhatjuk azt is, hogy együtt volt a jég-család, mely csak azért jéges, mert a jéggel rokonszenvezik, egyébként forró szíve van. A forró szív pedig mulatni tud, s mulatott a fiatalság tánczozal éjfélt után egyig, mikor is a klarinétos trillái jelezték a szünórát. Ennek legszebb specialitása volt, hogy az egész leány és fiú sereg, oh pardon hölgyek és úrfiak egy közös asztalhoz telepedtek, hogy pezsgős palackok durrogása között ünnepejjék a kedély kellemes óráit. A szemek ragyogtak, az arcok mosolyogtak, az ajkak beszédek lettek, majd dalra nyitáltak.

Közben az egész ifju sereg „Günze-mar-sot“ rendez s a Rakóczy hangjai mellett, pezsgős pohárral a közben elfeledő dr. Löcherer Tamás előtt, éltetve benne a derék egyesületi elnököt.

Majd Török Jánost, a kaszinó elnökét élteti az ifjuság, a miért vendégszerető ott-hont adott a mulatni vágyó ifjuságnak.

Egy vármegye „János bácsija“ nem kezintott egybamar annyi sok szép ifju liliommal, mint a mennyi most őt üdvözölni sietett. Az ifjuság poharat emelt még Draskóczy Lászlóra is, mint a vidék szívélyes és tánczos képviselőjére.

Palócz azonban már játsza a soupé-eszardást, és ismét megindul a táncz, míg a hajnali szürkület laza nem eslja a mulató társaságot.

A sikerült mulatságon ott láttuk a diszes hölgykoszoruban:

Baksay Aranka és Gizella, Guha Berta, Jaczkó Juliska, Kishonti Anna, Komjáthy Gizella, Madarász Panna, Marton Anna, Soós Irén és Stolez Biri úrhölgyeket; továbbá Baksay Józsefné, Beliczky Viktorné, Cseh Istvánné, Hányi Gyö-zóné, Hoffmann Tivadarné, Krecs Gyuláné, Lukács Gézáné, Löcherer Tamásné, Lengyel Györgyné, Ledniczki Péterné, Lokesánszky End-réné, Madarász Pálné, Manczel Józsefné, Med-vezky Sándorné, Nagy Ferenczné, Ráróssy Gyuláné, Sárkány Imréné, Soós Ferenczné, Stech Kálmánné, Stolez Mártonné, Szeredinszky Sándorné, Török Jánosné, Terhes Pálné úrnöket. A sikerült mulatság jövedelme körülbelül 110 frt, melyhez Baksayné és Stechné 1—1 frt, Soós Ferenczné 3 frt felülízetéssel járultak.

— Boldog újévet a tekintetes úrfinak!

— Megtoldom a magáét két frttal, haj, de máskép kell a világnak fordulnia, hogy boldog legyen. Lásza Julius, maga pompásan kefél a cizlinderemet, ruháimat s cipőimet, rendben tartja ezt a rideg szobát, jól is tudja énekelni: „Minek a szöke én nekem...“, de lásza, mégis csak máskép volna, ha c rendezne mindent, ha ő csattogna itt, mint a pacsirta, ha csókjával ő öbresztene...

— Hát kívánom, hogy úgy legyen! — azzal eltűnt.

Ismét csing-giling, hah! ez a szakácsné, ez az undok harpia, neked még a kívánságod is átok, ki az ágyból, séta fel-alá grand negligében.

Bekukkant, megérti s elfut.

Ettől tehát megszabadultam.

Csing-giling. A szeméthordó.

Hohó, én garçon vagyok, nincs nekem semmiféle familiám, még egy kutyám sincs, magának nálam nem dukál!

— Pedig de sok papirost hordok el innen...

— Papirost?! Igen, azok egy szellem meg nem értett gondolataitól nyögnek, maga pedig a hóhér, a ki a szemétdombra hordja őket, vagy talán elolvassa őket, tán egy elzüllött genie, a ki ért a literaturához?!

— Már kérem alászan, nem könyitok én a lutrihoz, hanem a feleségem, az rakja!

— Oh, sancta simplicitas! Itt van 50 kr., aztán menjen, legyen úr, vegyen magának egész szivarokat, hadd lásza, hogy azok is csak oly komiszak, mint az innen kihordott szivarvégek!

Előfizetési felhívás.

Midőn a már előadott indokoknál fogva folyó évi január elsejével — jelen számmal

a második évfolyamot

megnyitjuk, nyugodt öntudattal tekintünk vissza a multra, melyben jövőnk alapját megvetve látjuk.

A szellemi harcban meg nem rendül-tünk és meg nem rendülünk, bizva mindig a

következetes igazságosság

hatalmában, mely a közvéleményből meríti erejét.

Lapunk legnagyobb részt

8 oldalon

jelenik meg, sőt karácsonyi számunk

12 oldalra

terjedt — és a legkisebb kiterjedésében is

6 oldalban

adtuk a lehető legterjedelmesebb és legváltozatosabb tartalmú közleményeinket.

Kiváló súlyt fektetünk

irányelveinkre,

kulturális,

társadalmi,

tanügyi,

közigazgatási

ipar- és kereskedelmi,

mezőgazdasági,

forgalmi

érdekek és viszonyokra,

szépirodalmi színvonalra,

hírvivatunk elenkéségére.

Lapunk eddigi közleményei is tanúságl szolgálhatnak, hogy az egész megyére kiterjedő hírlapári összeköttetésekkel rendelkezünk s így kifejezői lehetünk munkatársaink nagy számánál fogva az egész közéletnek úgy itt a helyi, mint az összes megyei közviszonyokra vonatkozólag.

Előfizetési feltételek:

Égész évre 10 korona (5 frt — kr.)

Fél évre 5 korona (2 frt 50 kr.)

Hivatalok, községek, községi- és körjegyzők, tanítók kedvezményben részesülnek, mert lapunkat egy évre 6 koronáért (3 frt) kaphatják.

A „GÖMÖR“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

Csing-giling! Az ajánlott levélhordó.

Mechanikusan teszi le a postakönyvet, mechanikusan mond boldog újévet, épp így rakja zsebre az egy pengőt, de alig teszi ki lábát, én épp oly mechanikusan fogom a hozott rózsaszínű leveleket s dobom a hová valók, a tűzre. Brum! milyen nagy lángot vetettek, mintha csak a szenvedélyek nagyságát akarnák ábrázolni, melyeket ápolnak.

Nálam ugyan végeztetek, még bárány felhőt sem hoztok az újévben az egemre.

Csing-giling! A pénzes levélhordó. Mosolyogva, diadalmasan jön, a boldog újévet úgy mondja, mintha azt is értené hozzá: hozom is.

Hát már az igaz, hogy a boldogsághoz, kivált az úri boldogsághoz, egy csomó banknóta is kell.

Elég csinosan szól pedig ez a nóta ha más-tól jő, míg ha magunk hegedüljük ki az élet hegedülésén, biz az már keservesebb.

Érzi ezt a pénzes levélhordó is, ki először dézsmálja meg s aztán a mily mosolyogva jött, oly mosolyogva távozik.

Én pedig ennyi jókívánság után rágyújtottam egy illatos cigarettára, hogy annak bodor füstjénél találjam meg az élet labirintjében a boldogság kezdő fonatát.

Valami fojtó érzés szállt szívemre, a bizonytalanság nyomasztó érzete, de nem követ-hetém szívem kutató ösztönét, mert most egy szokatlan csing-giling térít magamhoz.

A ki pedig az ajtón belép, az én öreg

Megyei közgyűlés.

Decz. hó 29. és köv. napjain tartotta vármegyebizottságunk rendes téli közgyűlését.

Jelen voltak: Hámos László főispán, Bornemisza László alispán, Ujházy Lajos főjegyző, Lukács Géza t. elnök, Török Gyula II. aljegyző, Bányay Ferencz t. aljegyző, Ragályi Géza, Dapsy József pénztárnokok, Török Bálint árvászeiki elnök, Bornemisza Elemér, Abonyi Pál tiszti főjegyző, Kubinyi Bertalan s. levéltárnok, Fornét Gyula árvászeiki jegyző, Máriaassy László, Szakall Vincze, Polgári Károly árvászeiki elnökök.

Szentiványi Árpád, Kubinyi Géza, Putnok Mór, Diószeghy Zsigmond, gr. Almássy Arthur, Duskóczy László, gr. Serényi Béla, Máriaassy Barna, Szentmiklóssy Béla, Máriaassy Gyula, Vajda Ferdinánd, Mihalik Dezső, Perjessy László, Szentmiklóssy Kálmán, Fáy László, Czibur Imre, Máriaassy Andor, Marton János, Török János, Hevessy Bertalan, Kubinyi Aladár, Bornemisza István, Szabó György, Henyei Kálmán, Kishonthy Gyula, Baksay István, Baksay József, Terhes Pál, Szentmiklóssy István, Üntener Mihály, Fáy Gyula, Ebeczky Elek, Sziklay Géza, Hámos Zoltán, stb. stb. megyebizottsági tagok.

10 órakor Hámos László főispán megnyitván az ülést, felkéri a megyebizottsági tagokat, hogy oly tövékenyen vegyenek részt a tanácskozásban, mint ezt az eddigi gyűléseken is tették.

A közgyűlés legelső tárgyát a különféle bizottságok s választmányok tagjainak választása képezte.

A közigazgatási bizottság-ból 1892. év végével megbízatusuk lejártával kiléptek Bornemisza István, Máriaassy Andor, Mihalik Dezső, Marton János és Okolicsányi Gáspár, kik azonban Okolicsányi Gáspár kivételével mind beválasztattak ismét, míg Okolicsányi helyére Kubinyi Géza választották.

Az állandó választmány tagjainak választására vonatkozólag az állandó választmány a régi hajstromot, mint javaslatát terjesztette a közgyűlés elé azon hozzáadással, hogy a volt tagok közül minden egyes szavazó teszesse szerint törülhet bárkit is, s ennek helyébe szavazatát bárkire adhatja.

Ezen modus vivendi, mint az Alispán is kifejté legkevésbé sem gátolván a választás szabadságát, elfogadtattott, s a litografizott névlajstrom szavazó czédulára való felhasználás végett kiosztattott.

A választás megejtetvén eredményét a következő névsor mutatja:

Latinák Rudolf, Fáy Gyula, Hanvay Zoltán, id. Hevessy Sándor, Hevessy Benedek, Gál János, dr. Markó Sándor, Samarjay János, Hevessy Bertalan, Kubinyi Géza, Ragályi Gyula, Fáy István, Gömör János, Sebők Pál, Szontágh Pál, Terray Gyula, Fáy László, Szentiványi Árpád, Fáy Viktor, Szentmiklóssy Aladár, Hámos Árpád, Máriaassy Andor, Diószeghy Zsigmond, Szontágh József, Farkas Abraham, Mihalik Dezső, Tornallyay Zoltán, Tornallyay Zoltán, Bornemisza István, Fáy Barnabás, Sárközy Gyula, Ragályi Ferencz, Terhes Pál, Gróf Serényi Béla, Szontágh Márton, Török János, Kubinyi Aladár, Okolicsányi Gáspár, Marton János, Szentmiklóssy István.

Szavazás közben Hevessy Bertalan bizottsági tag indítványozza, hogy a bírói szerzeti törvény idevágó rendelkezése olvassék fel, mert azon vélemény lett nyilvánítva, hogy említett törvény a törvényszéki bírának nem enged meg, hogy ily bizottsági tagságokat viselhessenek, — míg a közigazgatási törvény ezt egyáltalán nem tiltja, — kéri az illető törvény felolvasását annál is inkább, mert már törvényszéki bíró eddig is tagja volt a választmánynak, most pedig a bizottsági tagok a törvényszéki elnököt is be akarják választani.

Szentiványi Árpád kijelenti, hogy itt irányadó egyedül csak a közigazgatási törvény lehet; ez pedig megengedi a választást, azért tehát lehet is és kell is megválasztani a törvényszéki elnököt. Kéri egyszersmind az eddig beadott szavazatok megsemmisítését, mivel a kik eddig szavaztak, a kérdéssel tisztában nem voltak.

Főispán kijelenti, hogy a beadott szavazatokat meg nem semmisítheti, hanem az ülést 5 percze felfüggeszti, hogy a hátralevő szavazatok a kérdés tisztázása után adhassák szavazataikat. Következik a központi választmány tagjainak választása.

Mivel a központi választmánynak csak 3 tagja hiányzik jelenleg, főispán javaslatba hozza, hogy ne az összes 30 tag helyett választanak, hanem a meglévő 27-et meghagyva, a szavazás csak a 3 tag fölött történjék; ha azonban a közgyűlés az általános szavazás elrendelését kéri, akkor elfogja azt rendelni a közgyűlés kívánsága szerint.

Kubinyi Géza az általános szavazás elrendelését kéri, melyet elnök főispán el is rendelt. A szavazatvizsgáló bizottság tagjai Máriaassy Andor, gr. Almássy Arthur és Henyei Kálmán, a szavazati lapokat összeszámítván, a következők nevei kerültek ki mint megválasztottak:

Hanvay Zoltán, Samarjay János, Fáy László, Mihalik Dezső, Fáy Barnabás, Farkas Abraham, Fáy Gyula, Szentmiklóssy Aladár, Bornemisza István, Marton János, Sebők Pál, Tornallyay Zoltán, Máriaassy Andor, Kishonthy Gyula, Ragályi Ferencz, Szontágh Pál, Szentmiklóssy István, Lukács Géza, Sárközy Gyula, Szentiványi Árpád, Gömör János, Hevessy Bertalan, Szabó György, Kubinyi Manó, Kubinyi Géza, Nagy Ferencz, Fáy Viktor, Fáy István, Diószeghy Zsigmond. A régi tagok közül tehát csak az egy dr. Szabó Samu bukott ki s helyébe beválasztott Putnok Mór orsz. képviselő.

A bíráló bizottság tagjai újból megválasztottak, illetve kinevezettek: id. Hevessy Sándor, Szontágh József, Szentiványi Árpád, Hevessy Bertalan, Fáy László.

Az igazoló választmány tagjai hasonlóképp megmaradtak: Sárközy Gyula, Kishonthy Gyula, Bornemisza István, Fáy Barnabás, Tornallyay Zoltán (választottak), Máriaassy Andor elnök, Okolicsányi Gáspár, Szentmiklóssy István, Harnos Zoltán (kinevezettek).

A jegyzői nyugdíjkezelő választmány tagjai újból megválasztottak Pongrácz Pál kivételével, ki jelenleg a vármegyei pénztárnál van elfoglalva; helyébe beválasztották Marton Jánost. Az új névsor tehát a következő: Abonyi Pál, Marton János, Szabó György, Szakall Vincze, Lukács Géza, Kovács Ferencz, Friedrich Vilmos, Molnár Gusztáv, Valkay László, Györy Frigyes, Benyó Lajos, dr. Szabó Samu. A választmány elnöke az alispán.

Adófelvételre bizottság régi tagjai újból megválasztottak: Máriaassy Andor, Sárközy Gyula, Bornemisza István, Kishonthy Gyula, Horváth János, Kubinyi Manó, Glósz Arthur, királyi pénzügyigazgató és a kimaradt Pongrácz Pál helyébe Hámos Zoltán.

Számvizsgáló bizottság tagjai hasonlóképp beválasztottak: Török Bálint, Terhes Pál, Farkas Abraham, Samarjay János, Gláuf Pál és Gróf Vilmos, csak Ujházy Lajos főjegyző lépett ki, tulságos elfoglaltságára való tekintetből, miért is helyébe Lukács Géza t. főjegyző lett megválasztva.

Bejelezetvén a választások, felolvastattott az új kabinet megalakítását tudomásul adó miniszterelnöki leirat, melyet szó szerint közlünk:

2538.

m. e.

A magy. kir. miniszterelnöktől.

Gömör- és Kishontvármegye törvényhatóságának.

Ő császári és apostoli királyi felsége gr. Szapáry Gyula belső titkos tanácsos és hivatali elődömnök miniszterelnöki állásáról való lemondása következtében, folyó hó 17-én kelt legfelsőbb kéziratával engem magyar miniszterelnökké legkegyelmesebben kinevezni, s előterjesztésem folytán e hó 19-én kelt legfelsőbb elhatározásával báró Fejérváry Géza urat honvédelmi-, gróf Csáky Albin urat válás- és közoktatásügyi-, Szilágyi Dezső urat igazságügyi-, Josipovich Imre urat horvát-szlavon-dalmátországi tárcanélküli-, gróf Belhlen András urat földmívelési-, Lukács Béla urat kereskedelmi miniszterévé legkegyelmesebben újlag kinevezni, illetőleg ezen eddig is viselt állásaikban megerősíteni, továbbá gr. Tisza Lajos országgyűlési képviselő urat ő felsége személye körüli és Hieronymi Károly urat állami számvevőszéki elnöki állásától való egyidejű felmentése mellett belügyi miniszterévé legkegyelmesebben kinevezni, a pénzügyminisztérium vezetésével pedig engem megbízni méltóztatott.

Midőn erről új állásom elfoglalása alkalmával a törvényhatóságot ezennel értesítem, egyszersmind abbéli várakozásomnak adok kifejezést, hogy engem s miniszter-társaimat legkegyelmesebb urunk bizalma által élénk tüzött feladataink megoldásában, törvényes hatásköréhez képest készségesen, hazafias buzgalommal és erélyvel támogatni fog.

Budapestben, 1892. évt. nov. hó 19.

WEKERLE, s. k.

Az állandó választmány javaslata e tárgyban az, hogy a közgyűlés ne csak egyszerűen tudomásul vegye a miniszterelnöki leiratot, hanem ez alkalomból egyszersmind üdvözölje is a miniszterelnököt s az összes miniszterterületet.

Majd Marton János emelt szót. Ha igazságosak akarunk lenni — ugymond — el kell ismernünk, hogy a mai szabadelvűbb kormány még nem volt, habár ennél tán erősebb is volna alakítható; el kell ismernünk, hogy 1867. óta egy miniszterelnök sem emelkedett a szabadelvűség oly magaslatára, mint ezt a miniszterelnök beszédében kifejezte. (E beszédet akkor mi is ismertettük. Szerk.) El kell ismernünk, hogy finansz miniszter még oly népszerű soha nem volt, mint a mily népszerű Wekerle. E népszerűség a közvélemény részéről Wekerle néve nem lehet más, mint a közvélemény jutalma. Pártkérdést nem akar provokálni, mert a mint megköveteli bárki részéről is az ő egyéni meggyőződésének tiszteletben tartását, úgy tiszteletben tartja ő is mindenki meggyőződését, s azért az egyéni meggyőződések tiszteletben tartása mellett kéri következő incitványának lehetőleg egyhangú elfogadását:

„Határozza el a tisztelt megyebizottsági közgyűlés, miszerint az újonnan alakult kormányt, a kormány elnökének programjában beszédében felsorolt mindnyájuk által óhajtott — az ország érdekében annyira szükséges reformok kezdeményezéséért üdvözlő, s azoknak a valódi szabadelvűség és nemzeti irány követelményeinek megfelelő keresztülvitelére irányzott törekvésében és intézkedéseiben hazafias készséggel támogatja.

És ezen üdvözlés a miniszterelnökhöz intézendő felterjesztésében az összes minisztereknek tudomására juttatni határozza.”

Az indítvány általános helyeslésre találván elnök főispán ily értelemben mondja ki a határozatot.

Hieronymi Károly belügyminiszterre történt kinevezéséről szóló miniszteri leirat tudomásul vétetik.

A vármegyei utadó kézi napszám után 1 frt 50 kr.-ban, igás napszám után 3 frt.-ban, s adó után 8 szazalékban alapítottott meg.

Az Irányi Dániel országgyűlési képviselő elhunytáról szóló gyászjelentés felolvasása után alispán szóial fel: Általános a tudat, hogy a mely nemzet nagyjait megüszelteli, nagyjaiban önmagát tiszteli. A lefolyt év sok nagyot ragadott el tőlünk, de nagyobbát egyet sem, mint Baross Gábor. — Mint meteor világított hazánk egén s mint meteor korán is elégett, de ezen égése alatt hazájának boldogítására égett és világított. Indítványozza, hogy a közgyűlés a bíróságaiapból úgy a Baross Gábor, mint az Irányi Dániel Szobrára 50—50 frtot adjon.

Az indítványt a közgyűlés elfogadta.

A belügyminisztertel véleményezés végett leküldött s az ebtartási szabályrendelet ellen beadott fellebbezésekre vonatkozólag a közgyűlés akként határoz, hogy a szabályrendelet fentartani kívánja s ha ezt a miniszter el nem fogadná, akkor a most megállapított díjak felének elfogadását fogja a miniszternek proponálni.

A rimaszombati takarékpénztár átiratában jelenti, hogy az intézetnél elhelyezve levő megyei pénzek utáni kamatokat 4, illetve 4½ %-ra szállítja le.

Erre vonatkozólag alispán megjegyzi, hogy nagy veszteség a körülbelül 150 ezer frt tőke után csak ½% elvesztése is, mindannak dacára a jelenlegi tőzsdéi árfolyamokat s azok hullámzását tekintve, nem tartja czélszerűnek, hogy azon összeg értékpapirokba fektetessék. Az ily kezelés évről-évre nem oly biztos, másrészt 4½%-nál többet itt sem lehet elérni. Indítványozza azért, hagyassék ott továbbra is az összeg gyümölcsösítésre, de egyszersmint utasítsa a közgyűlés az alispánt, hogy kísérelje figyelemmel a tőzsdéi árfolyamokat s ha alkalmasnak tartja az időt a papirok vételére, azt a közgyűlésnek jelentse.

Járási főszolgabírák közös kérvényét, melyben a folyton szaporodó ügyforgalom okából hivatalaiknál egy-egy díjnoki állás rendszeresítését kéri, a közgyűlés méltányosnak és jogosultnak ismeri el, azt elvben el is fogadja, de ez idő szerint az anyagi tőke híján, teljesítésének nem tartja.

Jolsva rendezett tanácsú város által a murányvölgyi vasút kiépítéséhez való hozzájárulás címén megszavazott 30.000 frt kifizetése iránt hozott határozatot a közgyűlés jóváhagyja és elfogadja.

A megyebizottsági tagok esetleges pótválasztására 1893. évi január 12-ike lett kitűzve a mult évi december 2-iki rendkívüli közgyűlésen, mivel a két megsemmisített (pohorellai és székességi) választás helyett megejtendő pótválasztásra

január hó 12-ig a szükséges 15 nap nem volna meg, annak határidejül jan. 23-ika tűztek ki, úgy, hogy az esetleges fellebbezések febr. 7-ig adhatók be az igazoló választmányhoz. — Söregén és Ragályon a választások meg nem ejtve, utólagosan jan. 12-én fognak eszközöltetni. — Záderfálan is új választás leendő, határidejét, valamint a többi esetleg még szükségessé válható választások idejét is Alispán fogja kitzáni a közgyűlés megbízásából.

Kovalecsk János tanító özvegyének hátralekos, férje utáni nyugdíját 169 frt. 29 kr.-ban, a 17 havi özvegyi segélypénzét 86 frt 17 kr.-ban állapítja meg a közgyűlés s elrendeli, hogy az összegek 30 nap alatt részére a községtől kiadassanak, jövőre pedig özvegyi segélypénze meggyedévi előleges részletekben lesz kiszolgáltatandó.

A színész-egyesület segélykérő kérvényét mivel a költségvetésben e czélra mi sem volt előirányozva, ez időszert a közgyűlés teljesíthetőnek nem tartja.

Azonban a vélemények úgy hangzottak, hogy ha Rimaszombatban lesz felállítva a menedékház, a vármegye, még a nagyobb áldozatoktól sem fog visszariadni.

Az oly nagy port vert kéményseprési ügy is végleg el lett intézve. A vármegye új kéményseprési szabályrendeletet dolgoztatott ki, melybe a fellebbező kéményseprő-mesterek is megnyugodva, fellebbezéseket visszavontak. Az új szabályrendelet, mely az eddigittől abban különbözik, hogy díjalapul nem a kémények, hanem a seprések száma vétetik, a „Hivatalos Ertesítő“-ben közzététetik, hogy a közzétételtől számított 30 nap alatt ellenében bárki is megtehesse észrevételeit. A 30 nap leteltével megerősítés végett a belügyminiszterhez lesz felterjesztve; s addig pedig, míg a szabályrendelet megerősítettik, a régi felfüggesztett szabályrendelet érvényébe visszahelyeztetik.

Ezeket kívül még több kevésbbé nevezetes s a közügyet kevésbbé érdeklő ügyek letárgyalása után a még december 30-ikára is átnyult közgyűlés befejeztetett.

A hitelszövetkezés Jánosiban.

Múlt december hó 27-én tartotta értekezletét a jánosai gazdaközönség, a hitelszövetkezet megalakítása tárgyában. Voltak ugyan előzményei itt is, ott is a szövetkezés ügyének, nagyrészt azonban a zöldpostós iróasztaltól kikerült, szürke teoriák után indultak, melyeket ha valahol a megvalósítás terére vinni igyekeztek és ép azért, mert a konkrét viszonyokra s az élet szükségleteire nem voltak kellő tekintettel, nem is jutottak eddig az életrevaló megvalósuláshoz.

A megülösült kísérletek nem is tudtak az eszmével általános népszerűséget szerezni s a szövetkezés nem is igen talált hívekre.

Az újabb időben azonban a gyakorlati élet emberei vették kezükbe az ügyet, sőt mint lapunkban is közölve volt, maga a megye is sorompóba lépett, midőn a szegény-alapot is szövetkezeti alaptökvé igyekeztek tenni.

Jánosiban is hívatott férfiak vették az ügyet kezükbe.

Ruszkay Gyula ref. lelkész e tekintetben a fíradhatatlan munka emberének bizonyult. Ő az alakuló szövetkezet elnökével Török Bálinttal, ki korát felülmúló erélyvel s ifjú hévvel szentelte erejét a szövetkezés ügyének, mindent megtevé, hogy együtt a szövetkezés eszméjét a megvalósuláshoz közel vigyék.

Az első s legfőbb szükség e téren a gazdaközönségnek az eszme részére való megnyerése volt, s örömmel constatálhatjuk, hogy ez a derék férfiaknak sikerült is.

Midőn az egyesület megalakulása az aláírt tagok által biztosítva volt, az alapvető tanácskozáshoz meghívták Molnár József rimaszombati ügyvédet, hogy gyakorlati ismereteivel az alakulás nehézségei között legyen segítségükre; meghívták Draskóczy László főszolgabíró is. Mindkét meghívott tényező alkalmassá bizonyult arra, hogy a vállalkozók bátorságát növelje s a terv életképességét kilátásba helyezze.

A gyakorlati ismeretekkel bíró tanácsadó megjelölheti a helyes irányt a működésre, a járás főtitkárja pedig adhatja a vállalatnak az erkölcsi támogatást s további szövetkezésekhez a lehetőséget.

Mindkét dologért feltétlen elismerés illeti a tervezőket.

Ily jól átgondolt előzmények után hívták össze az értekezletet karácsony másod napjára.

És lehetett-e a szent ünnep napját szentebb dologgal megünnepelni, mint hogy ha a nép boldogságának, javának előmozdításán folyik a tanácskozás?

Délután 4 órakor az érdeklődő közönség együtt volt a ref. iskolában, Beeske Bálint lakásán.

Az elnöki széklet Török Bálint foglalta el, a jegyzői tisztre Beeske Bálint kérését fel. Ott voltak még: Ruszkay Gyula, Sárközy Gyula, Lenkey István, Molnár József, Draskóczy László, Gloos Arthur, István József, Bódi István, Samu István, Samu András, B. Molnár András.

A sajtót Szeless Ödön a „Gömör“ felölös szerkesztője képviselte.

Török Bálint elnök a tagoknak érdeklődést igazoló megjelenéséért szíves hangon köszönetet mondva, megnyitja a gyűlést s felkéri Molnár József meghívott jogi tanácsost, nézetének előadására.

Molnár József ügyvéd meleg hangon köszönetet mond, az iránta tanúsított megtisztelő bizalomért; s az ügy érdemében szólva előre bocsítja azt, hogy a szövetkezetek ügyével eddig alaposabban nem foglalkozott, a már eddig összeállított alapszabályokból egyet sem látott, egyedül jogi s gyakorlati ismereteire van utalva; eintést kér így, ha egy teljes egészet mutató képet nem sikerült az érdekeltek elé állítania.

A szövetkezés czélját abban látja, hogy a gazdaközönség mindennemű szükségleteinek, különösen pedig a termeléshez szükséges eszközöknek, gépeknek a beszerzésében kellő útmutatást találjon az egyes vezetőkénél, hogy biztos helyről, jó minőségben kaphassa azt, a mire szüksége van, hogy olcsó hitel által támogatva, eme hesse bitoka termelő képességét s ugyanazon hitel által támogatva a szövetkezés vezetőinek szélesebb látókörű tanácsa szerint adhassa el azt, a miye van.

Ha a szövetkezés ily értelemben megtörténik, a jóhiszemű gazdaközönség lelketlen üzerek nyereszkedő s kapzsi eljárásának, bevásárlásainál kitéve nem lesz többé.

A hitelviszonyokat illető nézete az, hogy saját megtakarított tőkájukat, részvény alapjukat kezeljék a szövetkezetek maguk, minden olyan kölcsön végett azonban, — a közös jóállás ereje által támogatva, — melyet a maguk pénzéből ki nem adhatnak, szövetkezzenek a rimaszombati takarékpénztárral, mint a megyében legerősebb alapon álló pénztintézet, mely olcsóbb kamat mellett adhatja nekik a pénzt, mint a mennyit a budapesti közvetlen forrásoknak s ezenfelül kezelési költésre kellene fizetni; ha önálló hitelintézetet akarnának kölcsönösen pénzen létesíteni, az ilyen fatasi takarékpénztárakat a kezelési költségek és nehézségek rendre fogják megbuktatni.

Oly elsőrangú pénztintézet hitelle, mint a takarékpénztár, a szövetkezetek fenmaradásának leghatalmasabb támasza lehet s olyan előnyöket ígér, melyek a kezdő vállalatok számára ma még a távol-jövőben sem fedezhetők fel.

Figyelmeztet arra is, hogy a tervbe vett szövetkezeteknek nem szabad nyereszkedésre alapuló intézményeknek lenni, hol a kapzsiság s nyereszkedési vágy lép előtérbe, hanem a közös gyámolítása, — melyet társadalmi cél gyanánt kell itt felfogni, s e czélt veszélyeztetni a legnagyobb bűn volna épen a társadalom ellen.

A pénzügyi téren el van érva a czél, ha megvalósul a tőke gyűjtésre való törekvés, az olcsó hitel, s olcsó beszerzés.

Ez a czél, ehhez azonban siker reményében az eszközöket is kívánni kell!

De hogyha a szövetkezet az önvagyon kezelésbe megy bele, bele fog jutni azon labirintba, melytől a czélhoz el nem juthat, s melyből csak a bukás árán bontakozhatik ki.

Szerinte a hitelt határozottan olcsóbbá és biztossá teszi az a körülmény, ha a vagyon kezelés egy már meglévő s tevékenységi nagy körrel s vagyoni biztossággal rendelkező intézetre bízatik, mely azon esetre, ha a szövetkezet pénzéből kifogy, annak forgatmányára a szövetkezetet pénzzel is ellátja, és pedig az intézetnek nyújtott előny fejében bizonyára olcsóbban az eddiginél.

Ezzel életre való kapcsolatba kerül a szövetkezet egy hatalmas pénztintézet, mely a szövetkezetnek nem árthat, mert annak vagyonát külön kezeli, maga pedig egy új szép missiohoz jutott, életképessé tévén a szövetkezeteket, mint egy kapcsolási növe magát ki a szövetkezetek közt, mintegy bankárjává fejlődővén a szövetkezeteknek.

Még a budapesti kamatlábnál is előnyösebb helyzetbe juthatnak az által a szövetkezetek, mert a kezelési regek nagyrészt mint nyereségek szerepelnek.

Ezen általános bevezetés után kéri a tervbe vett alapszabályok felolvasását.

A felolvasás s annak nyomán a részleges vita nagy élénkséggel megkezdődött.

A részletes vitát azonban nem közöljük, mert a tárgyalás befejezte arra a conclusiora vezetett, hogy a „Szövetkezés“ által kiadott „Utmutató a hitelszövetkezetek alakítására és vezetésére“ című füzet alapján összeállított alap-

szabályok a gyakorlati életnek s a felvetett s nagy tetszéssel elfogadott eszméknek meg nem felelnek, theoretikus irányelveiknél fogva a gyakorlati életben nem eléggé életrevalók, terjengős, át nem tekinthetők, s nagyon is kötött marsrutát adnak a szövetkezeteknek, nem adván meg az élet által megkívánt rugékonyságot a kivitelnek.

A két órán át tartott részletes tárgyalást után határozatba is ment egy új alapszabály összeállítása, mely munkát keresztülvitelével egyhangulag Molnár József ügyvéd bízott meg.

Molnár József megköszöni a bizalmat, s egyuttal indítványozza, hogy Draskóczy László főszolgabírónak is mondassék köszönet megjelenéséért, s engedtessek meg, hogy őt is hathatós támogatásra kérje fel a községeknek szövetkeztetése ügyében.

Draskóczy László köszöni a bizalmat, s biztosítja az értekezletet, hogy a nemes czél érdekében — úgy is mint hivatalnok — befolyásával mindent meg fog tenni.

Az értekezlet este fülhétkor az elnök szíves záró szavai után, az elnök lelkes éltetésével zárult.

A mi színészeink.

Csötörtökön tartották meg az utolsó 29-ik előadásukat városunkban. Pénteken pedig kezükbe vették a vándorbotot, hogy már majdnem megszokott otthonukból ismét idegen helyre távozzanak szolgálatában annak a hatalmas kulturális factornak, melynek neve: Színész.

Mi hiszük, hogy új otthonukban Rozsnyón is szívesen látott vendégek lesznek, mert hiszen nem utolsó bajnokai ők Thalának. Szathmáry Zsuzsika oly eleven, oly kedves színész, oly otthonos a színpadon, szépen esengő hangjával oly vonzó s kedves népszerű énekes s egyszersmind oly kifogástalanul játszik, különösen a népszínművekben, hogy amiéknél talán magasabb igényű publicumot is kielégíti. B. Polgár Fanny, különösen drámai, s szalon szerepekben kitűnő, mindig elegans a színpadon s igazi érzéssel játszik. A kis Szabó Etel, habár kezdő színész, már is oly precizitással s oly megnyerő modorral játszik, hogy mi jövőre a társulat egyik legjobb erejét látjuk benne. Szilágyi Bertának nem volt egyetlen oly alakítása sem, mely ellen komolyabb kifogást tehetünk volna. Igazi hívatott színész. Szabóné a szalon szerepeket jól adja, Szűcs Margit kedves alak. Bátorossy — a direktor — egy igazán hívatott színész, igen megnyerő alak a színpadon, jó drámai ereje van, de a komikai ér is eléggé ki van benne fejlődve. Polgár Béla egy kitűnő komikus — bár sokszor túlzott mókával tul-ló a czélon — mégis talán alig volna darab, melyet ügyes humorával, még ha annak érdeme veszélyeztetve volna is, meg ne mentene. Polgár Károly méltó versenytársa. Kunhegyi a titkár igen jó s ügyes szalon színész. Szita y jó énekes. Jó színész Szabó is, de hát a társulat többi tagjai is igyekeznek s a jó akaratot tőlük megtagadni nem lehet.

Mi állandóan „A mi színészeink“ nek neveztük s nem volt okunk őket megtagadni, mert nem szolgáltak rá, sőt ha eljön azon idő, mikor Rimaszombatnak — habár csak egy bizonyos időre is évenként állandó színésze lesz, mi régi barátainkat kivált, ha még nehány jó erővel s újabb díszletekkel gazdagodnak igen szívesen fogjuk visszavárni.

Új — ismét csak ideiglenes — otthonukba a mi őszinte jó kívánataink kísérik.

És most röviden referálunk az utolsó 5 előadásról.

Vasárnap december hó 15-én a „Czigánybáró“ került színre. Jókai regényes szelleme uralkodott a darabban. Zenéjében pedig a híres Walzer-király, Strauss János, csabos akkordjai szereztek gyönyört. Meseje elég egyszerű. Egy vagyonát megfosztott, teljesen elhagyott lovag, Barinkay, egy cigánycsapattal, karddal a kezében harcai dicsőség útján visszaszerzi nemesi javait s rangját, s szívét odaadja a szegénységben őt egyedül vigasztaló cigányleánynak, kiről külső, hogy hercegnő.

Az egész darab inkább epizódokból áll, mint drámai cselekvényekből. Szathmáry Zsuzsika pompásan festett mint cigánybáró. Lakó E. iskolázott hangjával mint Saffi énekel, különösen sok hatással énekelte a cigányleány átkozódó dalát Arzena a gazdag sertéskereskedő leánya ellen, kit Szabóné alakított gratióz, bugyogós török toilletében. Figyelemre méltó alakítás volt Szilágyi Bertáé is, mint vén cigányasszonyé. Polgár Béla mint Zsupán sertéskereskedő sok kacaját idézett elő, de alakítása határozottan téves volt, mert szerb disznókereskedő helyét sváb parasztot mutatott be.

Kifogásoljuk azt is, hogy Saffi, a cigányleány, az első felvonásban inkább mint koldus-

leány, nem mint cigányleány volt öltözve. Egyéb-ként a csoportok elég élénkek voltak.

Hétfőn, december hó 26-án a „**Proféta**“ került színré. A tragikai erőt nem tagadhatjuk meg a darabtól, de sokkal inkább látványos darab, semhogy szerény színpad igényt tarthatna előadására; így lett Münster vár felrobbanása comicus jelenet. A vallási tévelyben a tragoediája ez a darab. A proféta a tévelyben népholondítóvá, népzivatgatóvá és lázadóvá lesz, ki zsarnoksággal és bitófával dolgozik. Megtagadja az őt halottnak hitt s őt felismerő anyját, boszúra hívja fel saját testvérét, ki a profétában testvérét szintén csak akkor ismeri fel, midőn boszuját végre is kívánja hajtani. A drámai összekötő fiú, anyja és testvér között teljes, a tragikai megoldás az általános zürzavarból azonban kissé comicus, mert az egész egymással küzdő társaságot pereputtyostól légből röpi. A bűn büntetése kijut mindenkinek, s az erény jutalma sehol. Ezt a szerző rovására jegyezzük meg, de megteszük mégis, mert a társadalmi morál szem elől tévesztett darabokkal nem sympatiálunk. Ami az alakításokat illeti, Batosy komoly tragikai erővel adta a profétát, B. Polgár Fanny a megtagadott s fiát jó utra vezérlő anya szerepében a megrázó tragikum minden mozzanatát kifejtette. Szabó és Polgár sikerült összeesküvők voltak, sötét szellemük találon ritt le sötét külsejükről, Kunhegyi a titokzatos jellem tartózkodását adta ügyesen mint Oberthal; Szatmáry Zsuzsi, mint árva leány s a proféta nővére sok jó akaratú szépen szavalt, de egyénisége a drámai erőnöz gyengéd, mert ő inkább népszínműben s operettben szokott excellálni.

Kedden 27-én bérletszűnetben Polgár Béla jutalomjátékául adták „**Tricoche és Cacolette**“ francia vaudeville-t. A főszereplők benne természetesen Tricoche (Polgár Béla) és Cacolette (Polgár Károly) Mindkettőnek játékával meg voltunk elégedve. Polgár Béla hazaló zsidója, irodavezetője, Sir Richard Burlingona, hordárja, végrehajtója, párizsi munkása és Bouquette asszonya mind sikerült volt, de legsikerültebb mégis a bankár, Sir Richard Burlington szerepében. Polgár Károly kitűnő olasz vándorzenész, jó rendőr biztos, élethű eseléd-szerző, jó berkocsis, inas és rendőrgyűnök volt, de mint az öreg invalidus és a pupos zsidó táncmester igazán kitűnő. A versenyben ő nyerte el a győzelmet Polgár Bélától. Szabó Gábor nem találta magát szerepébe. Polgár Fanny igen jól adta Bernardint, Szabóné is kedves volt Bonbance kisasszony szerepében. — Az egész előadás nem számíthat a különben sikerültek között. Vontatva ment, pedig a függöny véglegördülését a hidegtől, dermedezni kezdő tagjaink már alig-alig várták.

Ez a hideg üldözött Szerdán is a „**Rendjel**“ előadása alatt, — a vontatottság is hasonló volt a két első felvonás alatt, de a harmadik ugylátszott, hogy pótolta a két előbbiért. — Batosy és Kunhegyi jutalomjátéka volt, — hanem a darab sikereért az érdem és elismerés Polgár Fannyt illeti, — ki igazán elegans játékával s élethű alakításával élvezetessé tette az estét. Jól adta különben Batosy is Colineau-t és Andresia Eduard szerepében, Kunhegyivel is megvoltunk elégedve. Szabó Etel, Szücs Margit kicsiny szerepekben kedves alakok voltak.

Csütörtökön volt az utolsó előadás „**Kossuth és Battyányi**“, melyet „a Vándorbot virága“ című allegoria (Kunhegyi szerzeménye) előzött meg Rimaszombat városi bucsúképpen. — Kossuth és Battyányi ez az egyedüli darab, mely ellen a legkomolyabb kifogásaink vannak. — Ily themát, ily tárgyat ily igazán nyomorult szerkezetű darabban előadni csak lealacsonyító lehet a művészekre. — Azután meg még ha jó volna is a darab, ugyan gondolja meg magát az a színész, ki ily eszme, ily tárgy előadására vállalkozik. Nem akarunk az előadásra kritikát írni, mert azt megirunk tiltja az a jó idulat, melylyel ugy a színészet, mint „A mi színészeink“ iránt viseltünk.

Mükedvelői előadás Dobsinán.

1892. decz. 26.

Nem kis dolog mükedvelői színi-előadásról kritikát írni. Pedig már többször adtam fejemet ezen háládatlan mesterségre. Egy alkalommal kifogásoltam az egyik szereplőnek állását, különben játékát az egekig magasztaltam, az ének vége az lett, hogy a kifogásolt egyén ezen idő óta legkérlelhetlenebb ellenségem. Ekkor megfogadtam, hogy az olyan előadásról, melyen valami kifogás alá eső dolog történt, egyáltalában nem írok kritikát. Nem szegem meg fogadalmamat, midőn a jelen sorok írásához látok.

A dobsinai mükedvelők karácsony másodnapján színi előadást tartottak. Színré került a „**Nyolczadik pont**“ (Murger után írta Szerdahelyi) és Vidra S. „**Jeremiás siralma**“ című darabja. Az előadás kezdete 8 órára volt hirdetve és dícséretére válhatik a szereplőknek, (vagy inkább a rendezőségnek), hogy pont 8-kor felhúzták a függönyt. A terem a nézőközönséggel meg telt, kik feszült figyelemmel hallgatták Murger remek alkotását.

A „**Nyolczadik pont**“ meséje röviden a következő: Gerard Raoul gazdag francia ifju megismerte és megszerette Santenis Julia csinos fiatal özvegyet, kit nagybátyja Dubroil volt tengerész kapitány újból férjhez akar adni, hogy ne kelljen felelte többé „garde monsieur“ oskodni. Julia szintén észre vette az élte tavaszát élő Raoul és szobaleányával, Rozával folytatott bizalmas beszélgetésből ítélve nem épen közönyös iránta. Az öreg kapitány ki akarja vinni, hogy unoka huga egy ügynök neje legyen. Julia nem tesz eleget nagybátyja kívánságának. E közben Gerard meglátogatja a mély töprekedésbe merült özvegyet, kissé meglepődik, midőn maga előtt látja azt az asszonyt, kit ő bálványoz. Minden előleges bevezetés nélkül megkéri kezét. A csudálkozó asszonynak megmagyarázza, hogy már megunta azt az egyhangu párisi dendi életet. Épen tegnap találta egy kereskedő-ügynök tárczáját (az ügynök a többi közt Julia „tisztelője.“) Ebbe az ügynök feljegyezte más napi teendőit. A ifju Raoul megfogadta, hogy a programot betűről-betűre követni fogja. A többi közt az is a programm egyik pontját képezte, hogy Santenis asszony kezét meg fogja kérni. — Julia először örültnek tartja az ifjut, de nagy öröme az ellenkezőről győződött meg. Nem mond határozott „igényt“, hanem rövid ideig habozik. Midőn pedig látja, hogy Gerard mindent meg tesz érte, a nyolczadik pontra hívja fel figyelmét. Ennek értelmében összes szerelmes leveleit el kellett égetnie. Raoul haza siet magával hozván szerelmes leveleit. Az idő már meglehetősen előre haladt. Éjjeli 11 óra volt, mire az ifju Juliához érkezett, ki boudoir-jában várakozott rá. Ideálja jelenlétében megsemmisíti emlékeit, csupán azt a kiváltságot kéri, hogy egy levelet megtarthasson. Csakhamar kiderül, hogy e levél írója Santenis asszony nővére, kit a bátor Gerard egy alkalommal megmentett. E közben elő jön a nyers modorú kapitány, ki a spanyol falak mögé bujtatott Raoult észre veszi, az öreg kapitánynak különben is tetszett Raoul, most már maga is azon van, hogy unokahuga neki adja kezét. Julia kezét adja Raoulnak.

Sziggyártó Albert (Dubrenil) egészen bele élte magát szerepébe. Jól adta elő az egykori kapitányt, ki még most is ugy osztogatja parancsot, mintha valamely hajó legénységéhez szólana; ki sehoggy sem tud megbarátkozni a párisi élettel, és várva várja azt az időt, mikor újból brasiliai ültvényeire távozhatik vissza. Weisz Jeanette (Santenis Julia) művészi technikával játszott. Nagy tetszésben részesült Szontagh Sándor (Gerard Raoul) játéka. — Szoyka Berta a sikkes szobaleány kifogástalanul adta elő szerepét.

A másik darab „**Jeremiás Siralma**“ a kolera időben nyújt egy nagyon sikerült genre-képet. Tartalma röviden a következő: Bibircsóky Tóbiás józsef-városi házi ur kettőt nem szeret: a kolera-t és a vörös fejű embert, és egyet szeret: a jó bort. Leányának Lydinek testvérét Karesu Pistát, az egek ura lángvörös fejtakaróval áldá meg. Ezért megtiltja neki, hogy Pista a vöröshaju gavallér házához jöjjön. De a szerelem nem ismer tilalmat. Pista meglátogatja Lydi Ruzinkát. Jeremiás orvos kíséretében. Az orvos a bájós házi kisasszonynak panaszokodik, hogy nincsen paciense. Hogy hírnévre tegyen szert, kéri Pistát, hogy csapjon fel kolera-betegnek. Pista ezt alkalmas eszköznek tartotta czejja megvalósítására, kész örömmel egyezik bele. E közben megjelenik Kolasztika, megpillantván az állibeteget, ijedtében elájul és állítása szerint megkapja a kolera-t. Ruzinka haza viszi őt és gyógyítja. Pistáért pedig elküldi a kolera-biztosokat. Ezalatt haza jön Tóbiás, nem vette észre a spanyol falak mögé bujt Pistát — rózsás színben látván az egész világot. A két kolera-biztos nem késett sokáig, megjelenvén, a részeg házi urat akarják a kolera-kosárba tenni, bármennyire is állítja emez, hogy ő benne nem férkel a „bacillus coma.“ A legnagyobb veszély idejében előjön rejtett helyéből Pista, megmondja a biztosoknak, hogy ő a kolera-s, ennél fogva őt szállítják el. Lydi most meggyőzi apját, hogy Pista jövődöbeli apósáért áldozta fel magát. Nemsokára megjelen Karesu. Bár Bibircsóky nagyon respectálja a kolera-t, mégis közeledik hozzá és saját beismerése szerint, haja nem oly nagyon veres. Megengedi, hogy leányát ezennel eljegyezze Pista.

Ha Sziggyártó (Bibircsóky Tóbiás) az előbbi darabban jól játszott, akkor jelen alkalommal, vagyis a második darabban a szó egész szorosabb értelmében remekelt. Ilyennek képzeltem a regényekben előforduló házi urakat. Csicsko Gizella (Lydi) játéka a legmagasabb igényeket is kielégítette. Ballás Irma (Kolasztika vén kisasszony), nehezen tudta magát az őt nem illető szerepbe beleélni, hanem a nézőközönség taps-vihara tanuskodik a mellett, hogy játéka tetszést aratott. Szontagh Sándor (Karesu Pista) töle megszokott korreptséggel váltotta be a bele helyezett reményeket. Francs Szilárd rögtönzött megjegyzéseivel fokozta a derűtséget.

Stempel Berta (Jutka) képében egy ártatlan falusi család állott előttünk. Jó előadás-modora dícséretet érdemel. Soblik János (biztos) semmi kifogásolni valót nem hagyott maga után.

A szereplőkön kívül elismerésre méltó Benedicty Kálmán működése, ki nagy fáradsággal járó tisztének egész odaadással tett eleget. Dícséretet érdemel a rendező Klein Samuel is, ki már legalább 15 előadásnál vállalta magára ezen hivatalt. Neki köszönhetjük jó részben, hogy Dobsinán mükedvelői előadások tartatnak. Onzetlen működéséért még csak elismerésre sem tart igényt.

A szépen sikerült előadás tiszta jövedelme jótékony célra fog fordíthatni. Az előadást táncmulatság követte, s még a hajnali órák is együtt találták a mulató párokat.

Ezzel azt hiszem feladatomnak eleget tettem, valjon minden tekintetbe-e, azt magam nem ítélem meg.

Dobsinai reporter.

Csarnok.

EGY HAJTÓVADÁSZAT 25 ÉVEL EZELETT.

Azon időben, midőn ezen kis mulatságos eset történt, még a T. V. tisztviselői igen patrialkalis életet éltek együtt, 1—2 alispán, főjegyző, jegyző, törvényszéki bírók, joggyakorlók, imokok, egy söt és kenyeret ettek együtt a várnagynál, sok jó órát töltvén el együtt.

Egy alkalommal egy kis mezei nyulat fogtak a kapások a várnagy kertjében; nagy diadából viszi a várnagyné bemutatni az uraknak az ebédhez a nyulat.

Az akkori másod-alispán és az akkori főjegyzőnk, kik szerették a tréfát, rögtön elhatározták, hogy nem kell a nyulat megölni, tartani kell míg megnő, majd akkor rendezünk rá vadászatot; ugy is lőn, — a nyul hordóba került, s egy szabad rab gondozására bízott.

Több hónap elteltével szépen megnőtt a nyul, egy szombati nap, midőn az urak már déluán haza akartak menni, — lévén az uraknál azon időben szokás minden szombaton hazamenni, és hétfőn este, vagy kedden jókor újból bejöttek; tehát egy szombati napon az ebédnél mondja a várnagy, — ni, urak megnőtt a nyul! mi lesz vele? mikor tartunk rá vadászatot? akár mindjárt ebéd után, mondja rá a főjegyző, belegeztek a többi urak is, no hát ide azzal az új flóberrel Pista, hadd lássuk, hogy hord, próbáljuk ki.

Nosza rajta, a megyeház két kapuját becsukták, a nyulat a hordóból kirgatták, volt ott mindjárt hajtó és vadász is elég, mert hát a tapsi füles is megjött, az egyik garádicion fel az emeletre, a másikon le az urak, utána, olyan igazi vadász-tűz fogta el őket, hogy mindegyik megakárta löni, míg végre is főjegyző adta meg neki a kegyelem-lövést.

De hát már akkor kitört mindnyájukban a vadász-szenvedély, az udvaron tollaszkodott néhány kacsa és csibe, löjtük meg, mondja a másod-alispán, nem bánom, mondja a várnagyné, de nem mennek haza, míg meg nem eszik, mert meleg van, keddig nem tarthatom. És ugy lőn, hullott a kacsa, csirke, midőn a vadászatnak vége volt, hát szép számmal volt bizony ott a leterített vad. No, de semmi, estére vendéget is hittak, megölték a nyul torát, persze elővették a csendest, s ütötték is, mint rendesen a törvényszéki bíró benne.

De hogy otthon mi kifogással éltek, hogy nem szombaton, hanem csak vasárnap estére értek haza, azt már nem tudom.

Talán akad egy-kettő, ki még életben van emlékezni fog ezen sportra, és a rég múlt idő emlékére egy kedves mosoly jelenik meg arkon.

Klio.

Birtok-eladás.

Gömörmegyében közvetlen a vasút mellett s vasúti megálló helyen, fél-fél órányira két nagyobb vasúti állomástól, szép és kényelmes, teljesen jó karban lévő **uri lakkal** és szintén egész jó karban lévő gazdasági épületekkel ellátott 346 és 1/100-ad osztályozott holdat tevő szántóföld és rétből álló ingatlan birtok, egy 1300 □-öl területű téglaverő hely, 3 kapás szőlő, közbirtokossági koresma-épületnek 1/3-ad része, szabad kézből eladó.

Ezzel kapcsolatosan, vagy anélkül is szintén eladandó, Borsodmegyebe keletkezett Disznósd község határában lévő 573, 1200 □-öles hold erdő is.

Bővebb felvilágosítást ad **Lukács Béla** Kövecsesen és **Kovács Miklós** ügyvéd Tornallyán (mindkettő Gömörmegye.) 2-3

Egy jó házból való fiu, ki a magyar nyelvben teljes jártassággal bír, k ö n y v n y o m d á n k b a n

tanulóul

azonnal felvétetik.

SZÁLLODAI HIRDETÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű városi és vidéki közönséget értesíteni, miszerint a

HÁROM RÓZSA

edmi első rangu szállodát bérbe vettem és 1893. évi január elsejétől fogva

SAJÁT PINCZÉM magyar borait

és összes italaimat mérem.

Jó magyar ízű konyhát tartok, ugyszintén szobáim berendezését a mai kor igényeinek megfelelőleg átalakítottam.

Figyelmes és pontos kiszolgálatról gondoskodtam, amiért is a n. é. helyi és vidéki közönség becses pártfogásáért esedezem.

Kelt Rimaszombat, 1892. decz. 28.

Mély tisztelettel:
GAZSA SAMU,

1-3 vendéglős.

TRUBINT LUKÁCS

szijgyártó Rimaszombatban.

ÁR J E G Y Z É K

KÉT LÓRA:

Elsz fekete szijstringu hám 2-szer varrott	55 ft	Fél ezüstplattos hám Jukker	90 ft
Elsz fekete szijstringu hám 1-szer varrott	68 ft	Minden eszt ezüst plattos	120 ft
F. lósz hám z. i. stringu 2-szer varrott	70 ft	Angol Kumet fél ezüst hám	120 ft
Minden eszt róz	70 ft	Minden eszt ezüst plattos	220 ft
F. lósz hám szijstringu hám	70 ft	Fekete kulcsu kötélistringu ígás hám, kantár, gyeplő, nyaklóval	28 ft
Minden eszt pakli	80 ft	2 lóra angol bőr, sárga francia gyeplő	18 ft
F. lósz hám hám 4-szer varrott	80 ft	lapos	25 ft
Minden eszt nickl	90 ft	Gömbölyűre varrott	25 ft
		Angol nyereg teljesen felszerelve	38 ft

Ostornyelek 50 kftól kezdve 5 ftig kaphatók. Mindenféle lópokróczokat tartok raktáron. Képes árjegyzék kívánatra bérmentesen megküldetik.

1-3

Trubint Lukács.

ENGEL ADOLF

divatárúháza

RIMASZOMBAT, FÖTÉR 13. SZ.

A farsangi idényre!

Raktáramat a helyben már előkészületben lévő jelmez-estély és táncvigalmakhoz alkalmazkodva, a legújabb divatárúkkal u. m. Crepe, Voile de Lain, Mou seline d'I Inde, Atlasz, Satin, különféle selyem szövetek: Satén de Lyon, Satén Merveilleux, Broctát, Pongee, selyem foulard, valamint még számos e helyen elő nem sorolható selyem Gazé szövetek, himzések és csipkék kel dusan felszereltem, melyek szíves megtekintésére van szerencsém a n. é. közönséget tiszteletteljesen meghívni.

Ez alkalommal tudatom egyszersmind a n. é. városi közönséggel, hogy kereskedésemben az eddig berendezett mintakészletet, mely körül igen gyakran történtek visszaélések, 1893. január 1-től teljesen feloszlatom, ennélfogva tölem helybeliek kivétel nélkül házhoz mintákat nem kapnak.

Amidőn elhatározásomat ez uton juttatom a n. é. városi közönség szíves tudomására, kérem komoly jellegénél fogva figyelemmel kísérni, nehogy egy, vagy másrésztől neheztelésre szolgáltatassak okot akkor, amikor valaki mintagyűjteményt kér és visszautasítatik.

VIDÉKRE MINTÁKAT BÉRMENTVE KÜLDÖK.

A n. é. közönséget újdonságaim megtekintésére ismételve felhívom, és maradok azon kérelemmel, hogy b. bizalmukkal továbbra is kitüntetni szíveskedjenek.

Kiváló tisztelettel

ENGEL ADOLF,

divatkereskedő

Rimaszombat, főtér 13.

1-3

HIREK.

— **Medveczky Sándor** a helybeli ügyvédi kar tekintélyes tagját Ó Felsege a király az itteni kir. törvényszékhez kinevezte bírónak. — A kinevezettnek ügyvédi pályán folytatott gyakorlati széles körben ismeretes, — működési körében ép oly rokonszenvesen emelkedett ki az ember, ebben a férfiu, s ismét ebben a gentlemann, mint a hivatás emberében az életrevaló ruganyos elméjü igazságszerető jogász. — Ezekben körvonalozott egyénisége mindenütt a bizalmat s szeretetet biztosították neki, melyek új pályáján is kísérni fogják. — Üdvözljük őt az új és sokat ígérő jövő küszöbén.

— **Fényes estély.** Az estélyek napirendre kerültek s újságírói kötelességünknek tartjuk, hogy a társasélet élénkségének feltüntetése végett azokról, a mennyiben a szűk családi keretet túlhaladják, megemlékezzünk. December 27-én **Molnár József** ügyvéd vendégszerető házában volt estély. Az estélyen az előkelő társaságban ott voltak: **Báró Vécsy Clementina**, **báró Nyáry Sándorné**, **Hevessy Bertalanné**, **Fáy Istvánné**, **Forster Béláné** urnok, **báró Nyáry Ilona**, **Hevessy Marietta**, **Forster Zsófia**, **Glósz Vilma**, **Glósz Aranka** urhölgyek. **Báró Nyáry Sándor**, **báró Nyáry László**, **Hevessy Bertalan**, **Fáy István**, **Glósz Arthur**, **Szentmiklóssy Gyula**, **Farkas Géza**, **Török Gyula**, **Glósz Gyula** és **Szeless Ödön** urak. A fényesen terített asztalnál elköltött kitűnő vacsorát tánc követte, melynek a másnap déli 11 óra vetett végett. A vendégek egy páratlan kedélyes este emlékével távoztak.

— **A nőegyesület teaestélye.** Mikor a sorokat írom, legjavában folyik az a mulatság, mely a vidék és város elegansabb köreit összegyűjté. Az otthonosság, a kedélyesség, a hamisítatlan jókedv szerez a nőegyesület árvaának igazán hasznót. A helybeli dalárda gyönyörű dalai, különösen a „Hejh be szennyes az a maga kendője“ és a „Hajrá“ fűszereztek a legkedvesebb mulatságot. A díszes hölgyközönség közül ott láttuk: **Bornemisza Lászlónét**, **Ledniczky Péternét**, **Szeredynszki Sándornét**, **gróf Almássy Arthurnét** nővérével **Izsepi Ildával**, **Marion Jánosnét**, **Hevessy Bertalannét** leányával **Mariskával**, **Török Erzsikét**, **Molnár Józsefnét**, **Szontagh Károlynét**, **Szentiványi Gézinét** leányával **Margittal**, **Glósz Arankát** és **Vilmát**, **Lukács Gézinét** nővérével **Marion Annával**, **Forster Imrénét** leányával **Annával**, **Benyó Bélánét** leányával, **Törköly Józsefnét** leányával **Margittal**, **Terhes Pálnét**, **Institőrész Endrénét**, **dr. Löcherer Tamásnét**, **Baksay Józsefnét** leányával **Gizivel**, **Szücs Károlynét**, **Baksay Istvánnét**, **Sárkány Imrénét**, **Lokcsánszky Endrénét**, **Nagy Ferencznét**, **Ethey Arankát**, özv. **Guha Viktorét** leányával **Bertával**, **Szelezky Dénesnét** leányával **Jolánnal**, **Beliczky Viktorét**, **Szöllőssy Juliskát**, **Papszász Irént**, **Hoffmann Tivadarnét**, **Jaczkó Pálnét** leányával **Juliskával**, **Szakall Andrásnét**, **Farkas Matildot**, **Szűgyi Zsigmondnét**. A férfiak közül ott voltak: **Hevessy Bertalan**, **gr. Almássy Arthur**, **Szakall András**, **Lukács Géza**, **Török Gyula**, **Máriássy Andor**, **Marion János**, a katonai tisztikar, **dr. Löcherer Tamás**, **dr. Szabó Samu**, **Bornemisza**

Miska hordárom. Új attilla, új sipka, simára borotvált arc, gratulációs külső.

S ez az ember, a ki valóságos bizalmaskodás szokott lenni, a ki megengedte máskor magának még azt is, hogy úgy beszéljen: no, már megint lumpoltunk! — az, a ki a zsebet, szívet kivülről, bővülőt ismert s azonfelül diskurálni mert, a ki még a diványra is ráült hébe-hóba, ha az úrfinak jókedve volt, a ki ha pár szívtart zsebre gyűrt, azt nem is tekintette lopásnak, mert hisz neki azt is szabad, ez az ember úgy áll előttem, mint egy fababa, szótlán, zavartan s reszkető kézzel, de nem némán nyújt át egy kis illatos levélkét s csak egy csillogó könyecseppel mondja: boldog újévet!

Mohón kapok a levél után, reszketve bontom fel:

Kedves Dudus!

Boldog újévet! s azt hiszem boldog lesz, mert anyám végre megengedte, hogy ma delután megkérd kezemet! Csókol Muczus.

Ez, ez az igazi boldog új év, Miska elő a frakkot, klakkot s lakkot, rendeljen egy óriás csokrot, rózsák, kaméliák és jázminok legyenek, de a nefejejtset se felejtse. Magát pedig Miska, ezennel kinevezem nyitandó ügyvédi irodám szolgálójává s a feleségem inasává.

Miska könnyezve hajolt le, hogy kezemet megcsókolja, én pedig boldogságomban megöleltem — a hordáromat.

Szeless Ödön.

Elemér, Ledniczky Péter, Szeless Ödön stb. Három perczel az éjfélt előtt a dalárda zengett el egy szép bordalt, mely pont 12-kor ért véget s azután rázendítette **Palócz Kálmán** a marschot, hogy annak végével boldog új évet kívánjunk egymásnak. És mikorra lapunk napvilágot lát, a mulató közönség még talán akkor se gondol arra, hogy fejét álomra hajtsa.

— **Baross szobor.** A miskolci kereskedelmi és iparkamara felkéri mindazokat, kik a „Baross Gábornak emelendő szobor költségeinek összegyűjtésére gyűjtőívet nyertek, sziveskedjenek ezt a gyűjtött pénzzel, esetleg az üres gyűjtőívet mielőbb beküldeni a kamarának.

— **Halálozás.** **Balog Béla** nyugalmazott ev. ref. lelkész, a közélet egyik puritán jellemű férfija, ki munkásságával egy egyháznak mint a hazának s a társadalmi életnek mindig használni igyekezett mult hó 22-én elhunyt. A család a következő gyászjelentést adta ki: özv. almási **Balogh Sámuelné** szül. **Szathmáry Juliánna**, özv. almási **Balogh Béláné** szül. **Miklovics Róza**, **Balogh Ákos**, almási **Balogh Sámuel** nejevel **Póka Teréziával** és gyermekeivel **József**, **Mártha**, **Anna** és **Aladárral**, a számos rokonság nevében is a legmélyebb fájdalommal jelentik, hön szeretett fia, férje, nevelő atyja, testvére, sógora illetve nagybátyjoknak almási **Balogh Bélának** a harmadzi és putnoki ev. ref. egyházak volt lelki pásztorának, egyházmegyei és egyházkerületi tanácsbírójának, a putnoki népbank volt igazgatója és felügyelő bizottsági elnökének stb. f. hó 22-én, munkás életének 64-ik évében, váratlanul történt halálát. A megboldogultnak hült tetemei f. hó 25-én d. u. 3 órakor fognak a putnoki sírkeretben örök nyugalomra tétetni. Putnok, 1892 december 23. Aidas lebegjen drága porai felett!

— **A rzsombati Casino** igazgató választmánya m. hó 26-án **Török János** elnöklete alatt gyűlést tartott; megállapították, hogy az 1893. évre mely napilapokat, folyóiratokat rendelik meg. A listába az összes számottevő napi, heti és havifolyóiratok bekerültek. — Uj tagokul elnök előterjesztése folytán felvették: **Diószeghy Zsigmond**, **Fáy Gyula**, **Kapy Gyula**, **dr. Kármán Aladár** **Ernö**, **Lengyel György**, **Szeless Ödön** és **S. Szabó József**.

VADÁSZ-TRAGEDIA.

Hárman valának együtt
A puskás emberek:
A Kántor, a Marcsi
És Sándor is velek. —

És vadásztak egyre,
Tilos volt vagy szabad,
De a vadász jegyért
Nem fizetett a had. —

Fogyott is a sok nyúl,
Lőtt Sándor s a Kántor,
Csak Marcsi hiába
Vadászgatott bárhol. —

Mégis az áldozat
Ó lett utoljára,
Elfogta a zsandár
És dutyiba zárta. —

Vikony hódvilág.

— **Csinos cigány leány** volt a **Csonka Károly** leánya, nem esoda hát, ha muzsikushoz ment férjhez. De hajh! boldogsága nem soká tartott! December 5-én ugyanis az alig 3 hónapos menyecske hazaindult urával s egy harmadik társával **Egyházassábra** szüleinek látogatására — s már csak rövidke út választotta el az otthonától, mikor az Óbást és az Ajnácskői fűrdő közötti völgyben az úgynevezett „Hidességben“ az óriási hófúvás útjukat állta. A férj mégis megindult, hogy valahol segílyt keressen, mely őket a lavinából kiségette. A nagy hóban és hidegben azonban eltévedt, míg felesége nagy fáradsalmak között társával hazatalált. A szerencsétlen férj hulláját karácsony előtti szombaton találták meg a határban megfagyva s mult hétfőn temették el Ó-Báston.

— **A korcsolya-egylet** mult hó 26-án tartotta közgyűlését az egylet új pavillonja nagyszobájában, **dr. Löcherer Tamás** elnöklete alatt. A közgyűlés az új pavillon építő bizottságának s ügybuzgó elnökének köszönetét szavazott, a pavillon felépítése körüli munkásságukért. A pavillon felépítése 2911 frtba került, mely összegnek fedezéséhez a város 240 forint értékben 20 ezer drb téglát adományozásával járult. A közgyűlés a választmányba póttagokul beválasztotta **Szeless Ödönt**, és **Gazda Pált**. A pavilon környéke parkirozásának és bekerítésének rendezésére **dr. Löcherer Tamás** elnöklete alatt **Netkovszki Adólf**, **Bodor Armin**, **Lukács Géza**, **Beliczky Viktor** **Ernö**, **Groó Vilmos** **Ernö** és **Pongrácz Pálné** — hat tagból álló bizottság választatott. Végül 16 szegénysorsú szorgalmas tanuló részére díjtalanul adott szabad jegyet a közgyűlés.

Mélyen tisztelt vendégeimnek és jóakaróimnak

Boldog új évet
kivánok.

Gömöri Ede.

vendégfőnök.

— **Díjnok segélyző egyesület.** A december 29-iki megyei közgyűlésnek marandó emléke lesz a díjnokok előtt. **Hámos László** főispánnal élén 34 megyebizottsági tag jegyezte magát a díjnok segélyző egylet alapító tagjává, s a 10 frt tagsági díjat valamennyien azonnal le is fizették **Szentmiklóssy István** neve az, mely különösen emlékezetes lesz a díjnokok előtt, mert ő volt az, ki az egész gyűjtést rendezte. — A körözött iven a következő alapító tagok neveit olvastuk: **Hámos László** főispán, **Bornemisza László** alispán, **Lukács Géza**, **Kubinyi Aladár**, **Molnár József**, **Kubinyi Andor**, **Solcz Miksa**, **Draskóczy László**, **Hámos Árpád**, **Kubinyi Kálmán**, **Máriássy Gyula**, **Bornemisza Elemér**, **Szontagh Zoltán**, **Ragályi Gyula**, **gr. Serényi Béla**, **Szentmiklóssy István**, **Kubinyi Imre**, **Hevessy Bertalan**, **Fáy Gyula**, **Diószeghy Zsigmond**, **Fáy István**, **Farkas Abraham**, **Máriássy Barna**, **Gaal János**, **Vajda Ferdinand**, **Szentmiklóssy Kálmán**, **Fáy László**, **Ebeczky Elek**, **Tornallyai Zoltán**, **Putnok Mór**, **Henzlmann Alfréd**, **Hámos Zoltán**, **Szentiványi Árpád**, **Bornemisza István**.

— **Csillaghullás.** A szokásos újévi katonai kinevezéseknél városunk fiai közül is többen kaptak meg a tiszti beosztást. Igy **Sóós Barna**, **Kishonthi Ákos** és **Hrecska László** a beszercebányai 16-ik honvéd gyalogezredhez 1893. január 1-től kezdődő ranggal tartalékos hadnagyokká nevezettek ki.

— **Véletlen szerencsétlenség.** A rimóczi molnár inasa, **Temják István**, mult hó 28-án **Drasgyik István** 12 éves fiút magához hívta hálásra a malomba. A fiu el is ment, midőn este a lakszobába mentek, **Temják** elővette a gazdája revolverét s meg akarta tölteni. De szerencsétlenségre a revolver töltés közben elsült és a löveg a **Drasgyik István** jobb halántékába furdott, úgy, hogy ez szörnyet halt.

— **Búcsúszó.** Távozásunk alkalmából kötelességünknek ismerjük hálás köszönetünket ez uton is kifejezni **Rimaszombat** város és vidéke lelkes közönségének, a város tekintetes Tanácsának s a sajtónak lelkes buzditásáért s mindazoknak, kik szerény ügyünknek barátai s támogatói voltak.

Kunhegyi Miklós, titkár. **Bátosy Endre**, igazgató.

A mélyen tisztelt közönségnek van szerencsém becses tudomására hozni, hogy évek hosszú sora óta folytatott bor- és sörüzletemet ez évi január hó 1-től továbbra is a régi üzlethelyiségben (**Főtér**, **Weisz Károly**-féle ház) azonban sokkal szélesebb alapokra fektetve fogom folytatni. Az új italmérsi törvény értelmében a bor és sör jóval csekélyebb adóval lévén megterhelve, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy úgy a közönséges asztali, mint a nehezebb és finom vörös és fehér pecsenye-borokat az eddigieknél jóval jutányosabb áron szolgáltathatom. Jelentékeny bor és sörkészletet, melyet szigorú megválogatással a legjobb forrásokból szereztem be, továbbá **Törley**-féle „**Talisman**“ és egyéb finom pezsgőim, kapcsolatban az e téren szerzett szakismeretimmal, a legkényesebb igények kielégítésére is képesitelenek.

Megjegyezvén, hogy a főlem vásárolt italok kitűnő jó minőségeért és valódiságáért kezeskedem. Tisztelettel kérem a n. é. közönséget, hogy eddig élvezett nagybecsű bizalmával továbbra is, fokozott mérvben megajándékoznai kegyeskedjék. Részemről minden igyekezetem oda fog irányulni, hogy azt minden tekintetben megérdemeljem.

Kiváló tisztelettel

Hollaender Lajos.

Egy vizsgázott jegyző, ki jelenleg elemi csapások miatt ügyvédi irodában M. J. urnál működik, óhajt egy segéd-jegyzői állást elnyerni jövője tekintetéből.

Beszél: németül, oláhul tótul és francziául.

Válasz kéretik U. M. czim alatt a szerkesztőségbe.

PAUKER és NAGY

uri- és női- Confectio különlegességek műterme.
Ajánlja műtermét a jelmez-estélyre.
Budapest Marokkói-utca,
(az Andrássy-ut átellenében)

Egy 5 éves 165 cmtr.
magas sötétpej, hibátlan, ki-
tűnő magasvérű kanca

kocsi-ló

eladó.

Hol? megmondja a szer-
kesztőség.

!!Legnagyobb és legolcsóbb bevásárlási forrás!!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, misze-
rint a helybeli piacon már több év óta fenálló

ÜZLETEMET

átalakítva újonnan rendeztem be és bátorkodom a t. cz. nagyközönséget
a közeledő karácsonyra

JÁTÉKÁRÚK

beszerzésére tisztelettel meghívni.

A hangzatos és sokat ígérő hirdetések és az árak kitételének mel-
lőzésével, melyek amugy is csak a t. cz. közönség félrevezetésére czéloz-
vák, csakis annak kijelentésére szoritkozom, miszerint

JÁTÉKÁRÚ CSARNOKOMBAN

a legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelű mulattató darabokkal szolgálhatok,
ugy gyermekek, mint felnőttek részére.

Ártám minden versenyt felülmúlóan, s a hirdett árakkal szemben
a legolcsóbbak: mert elvem csak ékelyhaszon mellett nagy
forgalmat elérni.

Vidéki rendelmények, ugy fűszer, valamint diszmu és já-
tékarúkbán pontosan és olcsón teljesítetek.

Midőn még t. cz. vevőimnek az eddigi bizalomért hálás köszöne-
temet nyilvánítom ki, fogadják nagyrabecsülésem kifejezését mely-
lyel vagyok

illő tisztelettel:

BRÓDI BERTALAN.

!!Legnagyobb és legolcsóbb bevásárlási forrás!!

LÖFKOVICS LIPÓT

Áruházában

Rimaszombat

Az idény előhaladottsága miatt mindennemű téli árú 30% ra leszállított árak mellett.

Különösen muffok, sapkák, női felöltők, keztyűk, harisnyák, Jaeger-íngék és nad-
rágok meglepő olcsó árak mellett.

Lejdivatosabb és legujab galanterie cikkek:

Albumok minden alakban, képkeretek esontból, plüschből, réz-
ből és még sokféle lemezről.

Újságtartók, keftartók, kottatartók, tű-párnák, gallér-, zseb-
kendő- és keztyű-kazetták, írószerek, tintatartók, szivar- és pipakész-
letek, papirkosarak, kézimunka-asztalkák, kézimunka-kosarak, kézi
necesserek, illatszertartók, chasses, roppant nagy választék illatsze-
rekben belföldi, franczia vagy angol gyártmányuak.

Kézi munkák:

Egész kész, kezdett, vagy előnyomatott, posztó, vászon, vagy
congree-anyagból, diván-védők, diván-párnák, czizmahuzók hozzá való
rámával, asztal-tutók, millyenek, tablették, törülköző-tartók, kefe-kulcs-
vagy hamu-tartók, papucok, vagy komód-czipők, posztó- és stramun-
munka, kezdett vagy egész kész.

Feltűnő olcsó árak

papirmunkák himzéshez barna, vagy ezüst színben 20 krtól kezdve,
lámpa-tálcák, fali-kosarak, házi-áldás, szervéta-tartó, novjegy-kosarak.

Midőn mielőztek a n. é. közönség b. tudomására hozom, ké-
rem mielőzt szükségleteiket fedeznék, az üzletemben felállított kiállí-
tást megtekinteni és arról meggyőződni, hogy ezen szakmában vá-
lasztekem izléses összeállítása páratlan.

Miendőztek a n. é. közönség figyelmébe ajánlvá, vagyok kész szolgálattal:

Szivartárczák himezve minden színben,
péztárczák, (különlegesség korona-tárczák.)

Nyakkendők, fehéreneműek és kalapok 25% leszállított árakban.

Gyermek-, fiu- és leány-ruhák, női felöltők, női derekak, női
sapkák és kalapok.

Muffok és szücsárúk:

Az idény előhaladottsága miatt olcsóbb, mint bármely

v e g e l a d á s.

Egy finom nyulszőr muff ezelőtt 2 frt, most 95 kr.

Egy finom szealskin-muff ezelőtt 3 frt 50 kr., most 1 frt 90 kr.

Egy finom 2 mtr. hosszú boa, ezelőtt 4 frt 50 kr., most 2 frt 50 kr.,
minden színben: fekete, fehér és szürke.

Gyermek muff és boa fehér színben 1 frt 20 kr.

Gyermek sapkák roppant nagy választékban.

Jaeger-íngék és nadrágok 85 krtól kezdve

Keztyűk és harisnyák:

alsó szoknyák és nadrágok bámulatos olcsó árak mellett.

Czipők és csizmák, vadász, vagy utazó posztó-csizmák, **botosok**
a nálam már megszokott választékban.

Vidéki magrendelések pontosan eszközöltetnek.

LÖFKOVICS LIPÓT.